

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 5:
Tayo'y Sumunod at Makiisa

**Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikasiyam na Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 5: Tayo'y Sumunod at Makiisa
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtagtaglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuhang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga oriinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Ivy Abdon Samson

Editor: Charie S. Bato, Filma B. Catalan

Tagasuri: Monalisa Babiera, Epimaco M. Paster

Tagaguhit:

Tagalapat: Liezel R. Capitanea

Tagapamahala: Isabelita M. Borres

Eugenio B. Penales

Sonia D. Gonzales

Jeanelyn A. Aleman

Evelyn F. Importante

Rose Marie E. Diocares

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IX

Office Address: Regional Center, Balintawak, Pagadian City

E-mail Address: region9@deped.gov.ph

9

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan – Modyul 5: Tayo'y Sumunod at Makiisa

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang Makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan naming na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sap ag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kani na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Lipunang Pulitikal

Sa modyul na ito, inaasahang malilinang sa iyo ang kaalaman, kakayahan at pag-unawa sa:

- 2.1. Naipaliwanag ang dahilan kung bakit may lipunang pulitikal
- 2.2. Naipaliwanag ang prinsipyong *subsidiarity*
- 2.3. Naipaliwanag ang prinsipyong Pagkakaisa

Ika nga sa isang kasabihan, “*No man is an island*”. Hindi sapat sa atin na mamuhay tayo na tayo lamang. Nangangailangan pa rin tayo ng ibang tao na makakasuporta sa ating mga pangangailangan gaya ng pagkain, medical, edukasyon at kahit na sa emosyonal na aspeto. Kailangan parin natin ang ibang tao gaya ng ating pamilya, kapitbahay, mga guro, doktor, abogado, mga negosyante at ang ating mga liders para tayo ay mamuhay ng mapayapa at matiwasa. Sila ang bumubuo ng ating lipunan o komunidad kung saan tayo ay nakikihalubilo araw araw para matugunan ang ating mga pangangailangan.

Kapag ang isang pangkat ng mga tao ay naninirahan, dapat silang sumang-ayon sa isang hanay ng mga pangkalahatang prinsipyong. Ang politika ay isang mekanismo kung saan maaaring makarating ang mga tao sa mga pangkalahatang tuntunin; panatilihin ang mga ito; baguhin ang mga ito bilang bawat pagbabago ng mga kalagayan. Sa madaling paraan, ito ay ang proseso ng paggawa ng mga pagpapasya na nalalapat sa mga miyembro ng isang pangkat. Ngayon, ang mga tao ay may karibal na mga opinyon, iba't ibang gusto, mga pangangailangan sa pakikipagkumpitensya at tumututol na mga interes. Tinitiyak nito ang mga salungatan tungkol sa mga alituntunin kung saan nakatira ang mga tao. Gayunpaman, upang maimpluwensyahan ang mga patakarang ito ay dapat silang magtulungan, makipagtulungan at kumilos nang magkakasama sa mga salita ni Arendt. Sa gayon, ang politika ay isang proseso ng resolusyon sa salungatan, kung saan ang mga karibal na pananaw o mga interes na nakikipagkumpitensya ay pinagkasundo sa isa't isa - sa pamamagitan ng kompromiso, pagkakasundo at negosasyon.

Isa-isa nating diskobrehin ang mga sagot sa mga katanungang, ano ang dahilan kung bakit may lipunang pulitikal? Ano ang ibig sabihin ng prinsipyong *subsidiarity* at ano ang prinsipyong pagkakaisa? Tara na at magsimula na tayong punan ang ating mga pag-uusisa at palawakain ang ating kaalaman.

Subukin

Gawain 1: Pagpapasya

Isulat sa patlang ang **TAMA** kung ang isinasaad ng mga pangungusap ay katotohanan at **MALI** kung hindi.

- _____ 1. Ang lipunang pulitikal ay laging nauugnay sa salitang kapangyarihan.
- _____ 2. Ang lipunang pulitikal ay ang nangangasiwa ng ating pamayanan, ang mga materyal na pangangailangan nito at lalo na ang katahimikan at kapayapaan.
- _____ 3. Pag wala ang lipunang pulitikal kaya pa ring makamtan ang kapayapaan at matiwashay na pamumuhay sa isang baryo o lungsod.
- _____ 4. Ang layunin ng politika ay upang pagahnin ang mga miyembro ng isang lipunan na kolektibong makamit ang mga mahahalagang layunin ng tao na hindi nila makamit nang paisa-isa.
- _____ 5. Sa isang lipunan maaaring sundin natin ang kahit sinong magbibigay ng panuto, gabay o batas at opinyon nang kahit sinong miyembro nito kahit na ito ay magdudulot ng kaguluhan.
- _____ 6. Ang ating mga pinuno ang siyang tagagawa ng mga hakbang at plano ukol sa mga programang makatutulong sa mga mamamayan na magkaroon ng matiwashay na pamumuhay.
- _____ 7. Isa sa magandang epekto ng sistemang pulitikal na ginagamit ang prinsipyong *subsidiarity* ay ang inisyatibo ng indibidwal at grupo ay nabibigyan ng pinakamataas na saklaw upang malutas ang mga problema.
- _____ 8. Ang ating lipunang pulitikal ang siyang pangangasiwaan ng mga mamamayan upang magkaroon sila nang magandang kabuhayan.
- _____ 9. Minsan ang ating lipunang pulitikal ang nakatutulong sa atin na makamit natin ang mga pangangailangan gaya ng edukasyon, tahimik na pamayanan at iba pang importanteng serbisyo sa komunidad.
- _____ 10. Marami ang hindi nakakaintindi sa tunay na halaga ng lipunang pulitikal dahil sa mga maling haka-haka ukol sa mga kontribusyon nito sa pamayanan.

Gawain 2: Word Puzzle

Panuto: Hanapin sa loob ng *puzzle* ang mga salitang may kaugnayan sa paksang *subsidiarity*. Isulat ang mga ito sa papel (may labing isang salita).

P	A	G	A	A	R	A	L	H	K	L	K
A	C	D	H	N	M	O	K	P	I	T	A
G	B	W	A	S	T	O	L	A	H	A	T
A	C	A	B	O	L	O	U	N	O	P	A
M	A	D	A	L	I	A	N	L	A	A	R
G	K	A	D	U	S	H	A	I	M	T	U
H	S	G	D	S	Y	A	S	P	L	A	N
I	Y	A	A	Y	U	S	G	U	W	P	G
K	O	H	D	O	G	D	H	N	T	A	A
L	N	G	S	N	A	F	A	A	U	T	N
N	H	G	G	S	D	D	K	N	A	A	O
A	G	A	D	N	A	L	U	N	A	S	P

Lipunang Pang-pulitikal

Lipunang Politikal

Ano ba ang lipunang pulitikal? Gaano ba ito kahalaga? Ano naman ang prinsipyong *subsidiarity*? Mahalaga ba ito? Anu-anong epekto nito sa ating lipunan? Ano naman ang prinsipyo ng pagkakaisa? Gaano ito kahalaga at anu-anong epekto nito sa ating lipunan? Maraming mga indibidwal ang nagtatanong kung ano talaga ang halaga nang politika sa lipunan. Anu-anong papel na ginagampanan nito sa lipunan? Minsan napapatanong sila kung kailangan pa ba talaga ng mga mamamayan nang lipunang pulitikal?

Ang salitang politika ay tumutukoy sa sistema ng pamamahala ng estado o bansa na nagmula sa salitang Greek *politiká*, isang derivation ng mga "polis" na nagpapahiwatig ng parehong elemento ng pamahalaan at katulad ng pamayanang pang-estado sa lahat. Ito ay pinamamahalaan ng mga pinuno sa gobyerno na tinatawag na politiko. Ang politika ay talagang naroroon kapag mayroong isang koleksyon ng mga tao na bumubuo ng isang pamayanahan. Ang lipunang pulitikal ay sinasabing isang hanay ng mga aksyon o pangyayari na nag-aangat ng mga katanungan sa komunidad o lipunan sa kabuuan. Ang kanilang mga gawain, pagpaplano at desisyon ay may malaking epekto sa pangkalahatang populasyon sa isang partikular na oras.

Ito ay ang kasanayan at teorya na mang-impluwensya ng mga tao, civic man o indibidwal na mga antas - ito ay tumutukoy sa pagkamit ng katungkulang, kapangyarihan at mga posisyon ng pamumuno- maituturing na organisadong kontrol sa isang tao sa komunidad, lalo na sa estado. May iba't ibang pamamaraan para trabahuhin ang pulitika, kung saan kasama sa pagpapataas ng sarili nitong pananaw, pag-aayos ng iba pang mga pampulitikang paksa, paggawa ng mga batas, at paggamit ng kapangyarihan/puwersa, at kabilang ang digma laban sa mga adbersaryo.

Ang **lipunang pulitikal** ay binubuo ng mga pinuno at lider ng gobyerno. Ang mga indibidwal na ito ay nagbubuo ng mga panukalang batas, nagmumungkahing mga patakaran at nagtaguyod ng kanilang mga pananaw sa kung paano mapahusay ang pagganap ng ekonomiya ng bansa. Minsan ang ating lipunang pulitikal ang nakatutulong sa atin na makamit natin ang mga pangangailangan gaya ng edukasyon, tahimik na pamayanahan at iba pang mahalagang serbisyo sa komunidad. Marami ang hindi nakakaintindi sa tunay na halaga ng lipunang pulitikal dahil sa mga maling hakahaka ukol sa mga kontribusyon nito sa pamayanahan.

Ang lipunang pulitikal ay may kakayahang gumawa ng mga pagbabago batay sa kanilang mga pananaw sa kung paano dapat pangasiwaan ang mga mahalagang mga pangangailangan ng isang komunidad. Ang lipunang pulitikal ay laging nauugnay sa salitang kapangyarihan. Ito ay nangangasiwa ng ating pamayanan, ang mga materyal na pangangailangan nito at lalo na ang katahimikan at kapayapaan. Ito ay naglalayon na paganahin ang mga miyembro ng isang lipunan na kolektibong makamit ang mga mahahalagang layunin ng tao na hindi nila makamit nang paisa-isa. Ang ating mga pinuno ang siyang taga-gawa ng mga hakbang at plano ukol sa mga programang makatutulong sa mga mamamayan na magkaroon ng matiwasya na pamumuhay.

Ito ay ginagamit sa isang malawak na hanay ng mga sosyal na antas, mula sa tribo ng tradisional na lipunan, sa pamamagitan ng modernong mga lokal na pamahalaan, mga kumpanya at institusyon ng hanggang sa pinakamataas na punong-estado hanggang sa pang-internasyonal na antas. Isang pampolitikang sistema ay tumutukoy sa katanggap-tanggap na mga pamamaraang pampolitika sa loob ng isang tiyak na lipunan. Sa kasaysayan, ito ay pag-iisip na mahihinuha mula sa sinaunang panahon na matagumpay na gumana tulad ng Republika ni Plato, pulitika ni Aristotle at ang opus ni Confucius.

Ang **prinsipyong subsidiarity** ay ang pakikipagtulungan ng pamahalaan sa mga mamamayan para sa ikauunlad nito. Maaaring pairalin ang prinsipyong *subsidiarity* sa pamilya kung ang lahat ng miyembro nito ay makikipagtulungan sa bawat isa. Halimbawa, ang mga gawaing-bahay na maaaring paghatian ng bawat isa, tiyak makatutulong ito sa ikauunlad at pagkakabuklod ng pamilya. Ang pagkakaroon ng pagkakaisa sa bawat pamilya ang simula upang mas maisagawa ito sa ating lipunan. Nagmula ito sa salitang *subsidium* (Latin) na ang kahulugan ay tulong. Ito ay ipinakikita na likas sa isang panlipunang gawain ang pagbibigay-tulong o suporta sa lahat ng kasapi ng lipunan. Ang **subsidiarity** ay nangangahulugan na ang mga bagay ay naisasagawa sa antas ng pamayanan sa tulong ng mga naroroon sa mas mataas na antas ng lipunan, hangga't maaari. Ang pagtulong ay isang katangian na taglay ng isang tao na handang ialay kahit ang sarili para sa kabutihang panlahat. Ang pagmamamasakit ay nakikita sa mga pagsuporta tulad ng pakikilahok sa programa ng komunidad na makatutulong sa paglutas ng mga suliranin nito.

Balikan

Gawain 3: Pagtatapat-tapat

Panuto: Basahing mabuti ang pangungusap sa **Hanay A** at itapat ito sa mga salitang tinutukoy nito na nasa **Hanay B**. Isulat ang letra ng iyong sagot sa patlang bago ang bawat aytem.

Hanay A

- _____ 1. Tumutukoy ng parehong elemento ng pamahalaan at katulad ng pamayanang pang-estado sa lahat
- _____ 2. Salitang laging nauugnay sa pulitika
- _____ 3. Philosopher na nagsimula sa konseptong pulitika
- _____ 4. Pinapangasiwaan ng mga pinuno ng pulitika
- _____ 5. Mga sinasagawa ng mga pinuno upang matiyak ang matiwasya na pamumuhay ng mga mamamayan

Hanay B

- a. Estado
- b. John Dewey
- c. Polis
- d. Batas
- e. Programa
- f. Kapangyarihan
- g. Pamayanan
- h. Aristotle
- i. Politiko

Mga Tala para sa Guro

Ang mga modyul na ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga edukador mula sa mga publiko at pribadong paaralan, at pamantasan. Hinikayat naming ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon sa action @deped.gov.ph.

Tuklasin

Gawain 4. Crossword Puzzle

Panuto: Isulat ang salitang tinutukoy at inilalarawan sa bawat aytem sa loob ng crossword puzzle box

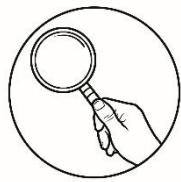
Pababa

- 1- Pinangangasiwaan ng mga pinuno
 - 2- Dapat eksaktong mga ideya bago gawin ang isang hakbang
 - 3- Tinuturing na dapat payapa at matiwasya
 - 4- Halimbawa ng Pagkakaisa
 - 5- *Greek word* ng subsidiarity

Pahalang

- 1- Nangangahulugan din ng pagkakaisa
 - 2- Kailangan ng mamamayan para makamtan ang kaunlaran
 - 3- Halimbawa ng *subsidiarity*
 - 4- Tumutukoy sa indibidwal na interes
 - 5- Dapat gawin ng pamahalaan tuwing may suliran

Crossword Puzzle

Suriin

Ano ang ideya mo ng prinsipyong *subsidiarity*?
Ano naman ang prinsipyong *solidarity* o pagkakaisa?

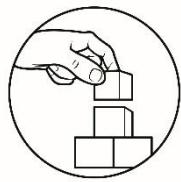

www.shutterstock.com · 1215770605

Ang **prinsipyo ng subsidiarity** ay tinatawag na *secondary importance*. Likas sa mga tao na pangunahing tuonan ng pansiñ ang kanilang mga sarili at pamilya. Mahalagang maging isa sa ating mga pagpapahalaga ang maiukol sa pamayanan bilang bahagi ng komunidad, sapagkat makatutulong ito sa proseso ng lipunan.

Ang tungkulin ng pamahalaan ay matulungan ang mga mamamayan na magawa nila ang makapagpapaunlad sa kanila. Ang mga tungkulin naman ng mga mamamayan ay ang magtulungan. Mahalaga ang bayan sa bawat isa kaya dapat na pahalagahan din natin ito. Higit na makatutulong sa pagtaguyod ng isang maunlad at mapayapang pamayanan, ganoon din sa ating pamilya ang dalawang prinsipyo na ito.

Ang **prinsipyo ng solidarity** ay tinatawag ding prinsipyo ng pagkakaisa. Sa prinsipyo na ito, kung ano ang gusto ng mga pinamumunuan o mamamayan ay siyang gagawin ng pinuno at ang pinamumunuan ay kailangan na sumusunod sa giya ng kanilang pinuno. Ito ay tungkol sa interes kung saan ang pinakamahalaga ay ang kapakanan ng lahat at kung ano ang interes ng nakararami ay siyang papangibabawin. Ito rin ay tungkol sa responsibilidad kung saan ganap na tinutugunan ng bawat indibidwal ang gampaning nakaatang sa kanya. Ito ay mahalaga upang magkaroon ng mabilis na pag-unlad ang pamayanang kanyang kinabibilangan.

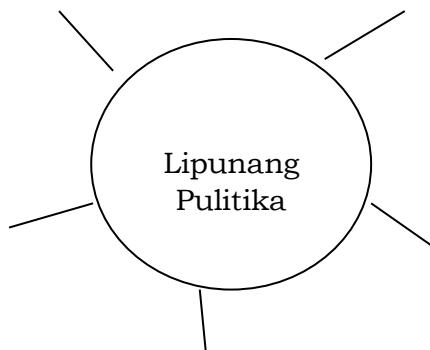

Pagyamanin

Gawain 5: Concept Map

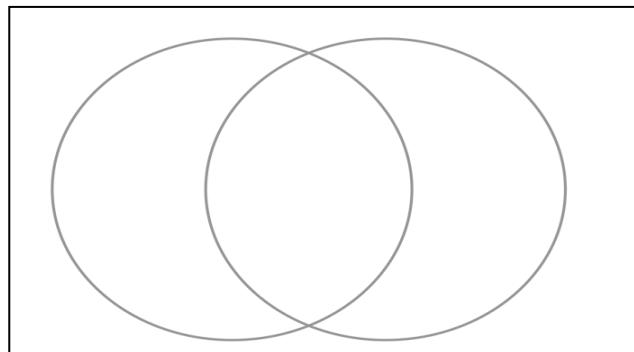
Panuto: Gamit ang concept map magbigay ng limang (5) salita na mauugnay sa salita sa loob ng bilog.

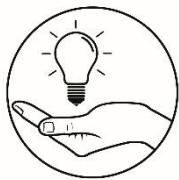
A.

Gawain 6: Venn Diagram

Panuto: Gamit ang Venn Diagram, paghambingin at ipahalintulad (*Compare and Contrast*) ang Prinsipyong Subsidiarity at Prinsipyong Pagkakaisa.

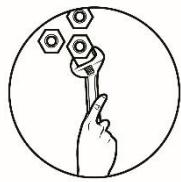
Isaisip

Gawain 7: Punan ang Patlang

Panuto: Basahing maigi ang mga pangungusap. Punan ng tamang sagot ang bawat patlang na makikita sa loob ng kahon sa ibaba.

malakas	puso	ekonomiya	desisyon	resulta
buo	pagkakaunawaan		suhestiyon	mithiin
layunin	kaayusan	kapayapaan		nagtutulungan

1. Kapag tayo ay may pagkakaisa, tayo ay nagiging _____ at buo.
2. Ang pagkakaisa ay isang gawain na naglalayon ng iisang puso, iisang damdamin at iisang _____.
3. Tayo ay nagkakaroon ng _____ hindi lamang sa ating sarili, sa pamilya pati na rin sa ating bayan.
4. Tayo rin ay _____ hindi lamang sa pamilya kundi pati sa ating ekonomiya.
5. I-rerespeto ang mga _____ ng bawat isa at pakinggan ang _____ ng bawat isa.
6. Kung sa paaralan, halimbawa mayroon kayong proyekto na pinagagawa ng iyong guro, mas kinakailangan na mayroon kayong pagkakaisa sa paggawa ng dapat gawin upang maging maganda ang _____ nito.
7. Kung sa ating bansa naman, mas mabuti ang magkaisa upang hindi magkaroon ng hindi _____.
8. Ang nagkakaisang bansa ay mayroong mabuti at masaganang _____.
9. Tayo ay nagkakaroon ng iisang mithiin na nagdudulot ng _____ at _____ sa ating bansa.

Isagawa

Gawain 8. Paggawa ng Slogan

Layunin:

1. Mailarawan ang dahilan ng pagkakaroon ng lipunang pulitikal
2. Mailarawan ang kahulugan ng prinsipyong *subsidiarity* at pagkakaisa
3. Maikukumpara ang dalawang prinsipyong sa pamamagitan ng mga halimbawa

Mga Kagamitan:

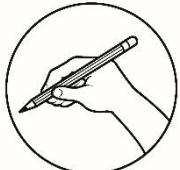
kartolina, krayola, water kolor, lapis, *permanent marker*, ruler

Panuto: Basahin ang nasa ibaba.

1. Sa isang *kartolina* gumawa ng isang slogan na magpapakita ng iyong naintindihan tungkol sa paksa ng lipunang pulitikal. Ipakita din ang kahulugan ng prinsipyong *subsidiarity* at pagkakaisa.
2. Ang iyong output ay susuriin gamit ang *rubrics* na ito:

MGA KRAYTERYA	4	3	2	1	Puntos
Pagkamalikhain	Lubos na nagpamalas ng pagkamalikhain sa paghahanda.	Naging malikhain sa paghahanda.	Hindi gaanong naging malikhain sa paghahanda.	Walang ipinamalas na pagkamalikhain sa paghahanda.	
Pamamahala ng Oras	Ginamit ang sapat na oras sa paggawa ng sariling disenyo sa gawain.	Ginamit ang oras na itinakda sa paggawa at naibigay sa tamang oras.	Naisumite dahil binantayan ng guro	Hindi handa at hindi tapos.	
Presentasyon	Lubhang naging malinaw ang pagbigkas at paghahatid ng mensahe.	Naging malinaw ang pagbigkas at paghahatid ng mensahe.	Hindi gaanong malinaw ang pagbigkas at paghahatid ng mensahe.	Hindi naging malinaw ang pagbigkas/paghahatid ng mensahe.	
Organisasyon	Buo ang kaisipan, naaalinsunod, kumpleto ang detalye at napalinaw.	May kaisahan at may sapat na detalye at malinaw na layunin.	naaalinsunod, may kaisahan, kulang sa detalye at hindi gaanong malinaw ang layunin	Hindi ganap ang pagkakabuo, kulang ang detalye at dimalinaw ang layunin	

Kaangkupan sa Paksa	Angkop na angkop ang mga salita (islogan) at larawan sa paksa.	Angkop ang mga salita o islogan sa larawan ng paksa.	Hindi gaanong angkop ang mga salita atlarawan sa paksa	Hindi angkop ang mga salita at larawan sa paksa.	
				Kabuuang Puntos	

Tayahin

Gawain 1: Pagpapasya

Isulat sa patlang ang **TAMA** kung ang isinasaad ng mga pangungusap ay katotohanan at **MALI** kung hindi.

- _____ 1. Ang layunin ng politika ay upang paganahin ang mga miyembro ng isang lipunan na kolektibong makamit ang mga mahahalagang layunin ng tao na hindi nila makamit nang paisa-isa.
- _____ 2. Ang ating mga pinuno ang siyang tagagawa nang mga hakbang at plano ukol sa mga programang makatutulong sa mga mamamayan na magkaroon nang matiwasay na pamumuhay.
- _____ 3. Pag wala ang lipunang pulitikal kaya pa ring makamtan ang kapayapaan at matiwasay na pamumuhay sa isang baryo o lungsod.
- _____ 4. Isa sa magandang epekto ng sistemang pulitikal na ginagamit ang prinsipyong *subsidiarity* ay ang inisiyatibo ng indibiduwal at grupo ay nabibigyan ng pinakamataas na saklaw upang malutas ang mga problema.
- _____ 5. Marami ang hindi nakakaintindi sa tunay na halaga ng lipunang pulitikal dahil sa mga maling hakahaka ukol sa mga kontribusyon nito sa pamayanan.
- _____ 6. Ang lipunang pulitikal ay laging nauugnay sa salitang kapangyarihan.
- _____ 7. Sa isang lipunan maaring sundin natin ang kahit sinong magbibigay ng panuto, gabay o batas at opinyon nang kahit sinong miyembro nito kahit na ito ay magdudulot ng kaguluhan.
- _____ 8. Ang lipunang pulitikal ay ang nangangasiwa ng ating pamayanan, ang mga materyal na pangangailangan nito at lalo na ang katahimikan at kapayapaan.

- _____ 9. Minsan ang ating lipunang pulitikal ang nakatutulong sa atin na makamit natin ang mga pangangailangan gaya ng edukasyon, tahimik na pamayanan at iba pang importanteng serbisyo sa komunidad.
- _____ 10. Ang ating lipunang pulitikal ang siyang pangangasiwaan ng mga mamamayan upang magkaroon sila ng magandang kabuhayan.

Gawain 2: Word Puzzle

Panuto: Hanapin sa loob ng *puzzle* ang mga salitang may kaugnayan sa paksang subsidiarity. (May labing isang salita)

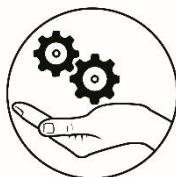
P	A	G	A	A	R	A	L	H	K	L	K
A	C	D	H	N	M	O	K	P	I	T	A
G	B	W	A	S	T	O	L	A	H	A	T
A	C	A	B	O	L	O	U	N	O	P	A
M	A	D	A	L	I	A	N	L	A	A	R
G	K	A	D	U	S	H	A	I	M	T	U
H	S	G	D	S	Y	A	S	P	L	S	N
I	Y	A	A	Y	U	S	G	U	W	P	G
K	O	H	D	O	G	D	H	N	T	A	A
L	N	G	S	N	A	F	A	A	U	T	N
N	H	G	G	A	D	D	K	N	A	A	O
A	G	A	D	N	A	L	U	N	A	S	P

Gawain 3. Punan ang Patlang

Panuto: Basahing maigi ang mga pangungusap. Punan ng tamang sagot ang bawat patlang na makikita sa loob ng kahon sa ibaba.

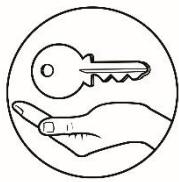
malakas	puso	ekonomiya	desisyon	resulta
buo	pagkakaunawaan	suhestiyon	mithiin	
layunin	kaayusan	kapayapaan	nagtutulungan	

1. Tayo ay nagkakaroon ng _____ hindi lamang sa ating sarili, sa pamilya pati na rin sa ating bayan.
2. Tayo rin ay _____ hindi lamang sa pamilya kundi pati sa ating ekonomiya.
3. Kung sa ating bansa naman, mas mabuti ang magkaisa upang hindi magkaroon ng hindi _____.
4. Ang nagkakaisang bansa ay mayroong mabuti at masaganang _____.
5. Irerespeto ang mga _____ ng bawat isa at pakinggan ang _____ ng bawat isa.
6. Kung sa paaralan, halimbawa na mayroon kayong proyekto na pinagagawa ng iyong guro, mas kinakailangan na mayroon kayong pagkakaisa sa paggawa ng dapat gawin upang maging maganda ang _____ nito.
7. Tayo ay nagkakaroon ng iisang mithiin na nagdudulot ng _____ at _____ sa ating bansa.
8. Kapag tayo ay may pagkakaisa, tayo ay nagiging _____ at buo.
9. Ang pagkakaisa ay isang gawain na naglalayon ng iisang puso, iisang damdamin at iisang _____.

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumupit ng dalawang (2) larawan na nailalarawan ang halaga ng lipunang pulitikal sa lipunan at mamamayan, dalawang (2) larawan na naipakikita ang kahulugan ng prinsipyong *subsidiarity* at dalawang (2) larawan naman na nagpapakita ng kahulugan ng prinsipyong pagkakaisa.

Susi sa Pagmawasto

Gawain 2		Gawain 1	
Word Puzzle		Subukin	
1. Katarrungaan	Katarrungaan	1. TAMA	1. TAMA
2. Katarungaan	Katarungaan	2. TAMA	2. TAMA
3. Pakalipunan	Pakalipunan	3. MALI	3. MALI
4. Tapat	Tapat	4. TAMA	4. TAMA
5. Wasto	Wasto	5. MALI	5. MALI
6. Aksyon	Aksyon	6. TAMA	6. TAMA
7. Madalián	Madalián	7. TAMA	7. TAMA
8. Isyu	Isyu	8. MALI	8. MALI
9. Lunas	Lunas	9. TAMA	9. TAMA
10. Patas	Patas	10. TAMA	10. TAMA
11. Agad na Lunas	Agad na Lunas		
• Katarrungaan		• Agad na Lunas	
• Madalián		• Patas	
• Pakalipunaan		• Tapat	
• Katarungaan		• Panlipunan	
• Pakalipunaan		• Wasto	
• Madalián		• Lunas	
• Agad na Lunas		• Isyu	
• Tapat		• Pag-aaral	
• Panlipunaan		• Lunes	
• Wasto		• Agad na Lunas	
• Lunas		• Isyu	
• Agad na Lunas		• Pag-aaral	

Subukin

Gawain 2 Word Puzzle

P	A	G	A	A	R	A	H	K	L	K	P	A	G	A	D	D	A	G	A	S	P
O	N	H	G	G	A	N	N	A	A	D	D	K	N	A	D	G	G	A	N	A	O
T	N	N	G	S	N	A	A	U	T	A	F	A	A	N	N	S	N	N	A	L	T
K	O	O	H	D	D	H	N	T	A	G	D	H	N	N	O	D	H	O	H	T	A
I	I	Y	A	A	Y	U	S	G	W	U	S	G	U	W	P	G	G	A	A	Y	I
H	S	S	G	D	D	S	S	P	T	A	S	Y	A	S	P	S	T	A	S	S	H
U	T	M	I	I	M	A	H	H	A	U	S	S	H	A	I	D	D	A	A	R	U
M	A	D	A	L	I	I	A	N	L	A	N	L	A	A	R	A	C	A	B	W	M
A	C	D	H	N	M	O	O	U	O	O	U	O	O	O	O	O	O	O	O	P	A
G	B	W	A	S	T	O	L	A	H	A	S	T	O	L	A	H	A	T	T	A	G
A	C	D	H	N	M	O	O	K	P	I	T	O	O	O	O	O	O	O	O	P	A
P	A	G	A	A	R	A	H	K	L	K	P	H	M	N	O	P	H	A	N	L	K

Tayahin

Gawain 2 Word Puzzle

H	N	N	A	N	A	N	U	P	I	I	N	N	L	P	A	W	A	S	N	L	P		
A	K	O	L	O	E	N	T	O	T	O	N	N	L	O	A	B	O	A	S	N	L	P	
O	G	O	P	A	P	T	P	A	G	O	O	O	L	O	A	B	O	A	S	N	L	P	
H	R	O	H	R	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	P	A	A	N	A	L	P	
N	M	N	A	M	N	A	M	G	S	G	P	N	N	W	U	S	Y	I	S	Y	U	P	
A	L	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	I	I	O	S	O	O	I	I	P	
I	I	L	G	K	T	K	T	K	T	K	T	K	T	T	L	K	J	H	J	K	G	P	
L	S	A	N	N	A	N	N	A	N	A	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	
T	P	K	L	P	H	K	T	P	K	K	T	P	H	H	H	G	G	G	A	A	G	D	
D	R	G	A	H	H	H	H	I	G	G	G	G	H	H	H	F	E	F	G	G	G	D	
O	M	J	O	O	A	M	M	I	O	O	A	M	M	J	J	O	O	A	M	M	J	O	
A	D	G	A	D	L	M	N	O	P	H	A	N	N	L	M	G	A	T	A	R	U	N	
K	A	T	A	R	U	N	G	A	N	L	M	N	N	L	M	G	A	T	A	R	U	N	K

Sanggunian

Gayola, Sheryll T. et.al (2015). Edukasyon sa Pagpapakatao Modyul para sa Mag-aaral. FEP Printing Corporation. Pasig City

Isidro, Ralph (2015). Mosyul 2 Lipunang Pampulitika Prinsipyong Subsidiarity at Pagkakaisa.

Draft March 31, 2014. Edukasyon sa Pagpapakatao, Baitang 9, Modyul 2 Pahina 17

Website:

https://www.academia.edu/4023206/The_Importance_of_Politics

<http://www.slideshare.net/marcomed/grade-9-edukasyon-sa-pagpapakatao-learners-module>

<https://brainly.ph/question/522783>

<https://brainly.ph/question/503145#readmore>

<https://brainly.ph/question/503145>

<https://brainly.ph/question/162953#readmore>

<https://www.shutterstock.com/image-vector/political-meeting-candidate-speech-election-campaign-1215770605>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph